

Ἐκ τῆς ἐσπερινῆς ἐφημερίδας :

«Εἰς τὴν Γαλλίαν ἔχει δημιουργηθῇ ὁλόκληρος ὁρολογία ἐν σχέσει πρὸς τὸν κινηματογράφον».

Δὲν πρόκειται, ὡς θὰ ὑπέθετέ τις οὔτε περὶ ὁρολογίου, οὔτε περὶ οὐρολογίας, ὡς θὰ ἔλεγε Ρουμελιώτης, οὔτε περὶ ὁρέων, οὔτε περὶ ὁροῦ ἀλλὰ περὶ ὄρων.

Περιγραφή ὑπὸ ἐνὸς ρεπόρτερ εἰς Κιθιμερινὴν ἐφημερίδα :

«... ἀπὸ τὸν φόβον τῆς εὐθυνοτρόμου νυκτερινῆς πορείας. »

Τίτλος ἄρθρου Ἐσπερινῆς ἐφημερίδος :

«Ἡ κατοικιακὴ κρίσις »

Ἀπὸ τὴν αὐτὴν ἐφημερίδα :

«Ἡ ἀστυνομικὴ ἀρχὴ ἔλαβε μέτρα ἵνα ἀκυνοποιήσῃ τὸ μικρόδιον τοῦ ἐξυνηματικῶν».

Ἀπὸ Κιθιμερινῆς ἐφημερίδας :

«Ἀπεβίωσεν ὁ ἀρχαῖος οἰκογενειάρχης I. M.»

Ἐκ βιβλιοκρισίας τοῦ κ. Νιρβάν :

«Τὸ ἄστιχον ποίημα».

Ἐν τούτοις δὲν εἶνε ἄστοχος ὁ ὁρισμός.

Τίτλος χρονογραφήματος τοῦ ἰδίου :

«Πετριμός». Κατὰ τὸ Μποθκρισμός. Ἐννοεῖ τὴν πρῆξιν τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου ἀπαρνηθέντος τὸν Διδάσκαλόν του

Ἀπὸ χρονογράφημα τοῦ ἰδίου :

«Τὰς εἰσπρακτόρους τοῦ Τράμ».

Ἀπὸ ἐφημερίδα ἐθνολογικῆν.

«Πολλοὶ χιονοχαρεῖς συμπολιταί.»

Αἱ Ἀθηναὶ πρέπει νὰ παύσουν νὰ εἶνε ἐπακτούπολεις.

Καὶ ἡμεῖς νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ παύσουν μερικοὶ νὰ πλουτίζουν τὸ Λεξικὸν μὲ ... ἐπακτούπολεις.

Ἀπὸ ἄρθρον Πατριωτικόν

«Ἰδοὺ τώρα ὁ Ἑλληνοκεντρισμός· ἡ Πελοπόννησος».

Ἀπὸ ἀνταπόκρισιν τῆς αὐτῆς ἐφημερίδος.

«Ἵποπτεύομαι καὶ ποιοὶν ἰανσονομίαν».

Ἀπὸ ἄλλην ἀνταπόκρισιν τῆς ἰδίας ἐφημερίδος :

«Ὁ θεατρικὸς ἰδευογραφισμός».

Ἡ δημιουργία νέων λέξεων ἐπῆρεν τέτοιον κατήφορον, ὥστε εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν στήλην κάποιος ἐφημερίδος εἶδομεν τὰς λέξεις :

«Ἐμβριθοφάνεια, λεξιμάθεια, πραξικοπηματοποιῶ».

Τὰ πραξικοπήματα ἐξακολουθοῦν εἰς τὴν λεξιτεχνίαν, ἣν οἱ λεξιθῆραι θηρεύουν, διὰ νὰ ... ἀλιεύομεν ἡμεῖς.

Ἄλιεύς

ΛΥΣΙΣ ΑΠΟΡΙΑΣ

Φίλος λόγιος ἐπιστέλλει ἡμῖν τὰ ἑξῆς :

«Τὸ κορκάρι, εἶνε φυτὸν παρχομένον ἐκ σπόρου κορμυδιῶν. Δὲν ἐνθυμοῦμαι ὅμως τὴν καταγωγὴν τῆς λέξεως».

X X.

ΠΑΡΙΣΙΝΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Μὲ αἴσθημα θαθεῖς χαρᾶς ἀναλαμβάνω τὴν ἀνταπόκρισιν τῆς «Πινακοθήκης», ἥτις διευθύνεται μὲ τόσην λεπτότητα καὶ σωφροσύνην ἀπὸ συνάδελφον ἐκλεκτόν. Εἶμαι εὐτυχὴς διότι ἀνανεῶν παλαιὰς σχέσεις ἃς διέκοψεν ἡ στυγνὴ τραγωδία, ἥς ἡ Εὐρώπη ὑπῆρξε ἐπὶ τέσσαρα ἔτη τὸ αἵματηρὸν θέατρον. Μετὰ προθυμίας καὶ ζήλου θὰ μεταδώσω πᾶσαν νεώτεραν σκέψιν, διὰ νὰ ἀναζωπυρῶ τὸν πυρσὸν τῆς πνευματικῆς συμπαθείας μεταξὺ δύο λαῶν συνδεδεμένων μὲ τὰ εὐγενέστερα πεπρωμένα.

Λόγος, ὁ Ἑλληνικὸς, τόσον μέγας, εἰς τόσον στενὰ ὄρια. Ὁμοίος πρὸς δρὸν γιγαντιαίαν καὶ ἀκατανίκητον ἀπὸ τὴν ὁποίαν αἰῶνες διήλθον ἥτις περικλείει τὸν κόσμον ὅλον μὲ τὰς διακλαδώσεις τῆς ρίζης τῆς, καὶ τῆς ὁποίας οἱ κλάδοι οἱ ἀνθηροὶ παντοῦ ἐξαπλώνουν τὴν μεγαλοφυΐαν καὶ τὸν πολιτισμὸν Τέκνον τῆς ἐνδόξου Ἑλλάδος τῆς ὁποίας ἡ ζωτικότης ἐνισχύει τὸν θυμικὸν ἐκείνων οἱ ὅποιοι γνωρίζουν νὰ σκέπτονται καὶ ἀγαποῦν ν' ἀκούουν τὴν φωνὴν τῶν

ἀρχαίων προγόνων, ἀντηχοῦσαν ἀκόμη εἰς τὸ ἄσμα τῆς τρωθείσης, ἀλλὰ καὶ ὑπερηφάνου καρδίας του. Πόσον οἱ τόνοι τῆς φωνῆς αὐτῆς οἱ συγκεχυμένοι κατευνάζουν τὰς ἀγριότητας τοῦ μίσους· πόσον οἱ λαοὶ καταπεπνημένοι ἐπιζητοῦν τὴν ἀδελφότητα! Ἰδοὺ τὸ ἔργον τῶν σκεπτομένων, τῶν μετριοπαθῶν, πάντων ἐκείνων ὅσοι δὲν τυφλώνονται ἀπὸ τὰς ἐνόχους φιλοδοξίας καὶ τὰς ἐφημέρους δόξας

Ἀπκρίκῃτος συνέπειαι εἶναι ὅτι ἀπὸ τὸν πόλεμον μίξ φιλολογικὴ ἀνγκέννησις ἐκκολάπτεται. Κουρασμένη ἀπὸ τὰς ὑλιστικὰς διδασκαλίας, τὰ μαρτύρια καὶ τὰ πένθη, προσανατολίζεται ἡ σκέψις πρὸς ἕνα πόνον ἀντίθετον.

* *

Εἰς τῶν συγγραφέων τῶν ἐξεχόντων κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην εἶνε ἀνκαρδιότως ὁ ἀδελφὸς Alta, διδάκτωρ τῆς Σορβόνης, τοῦ ὁποίου τὰ ἔργα δεικνύουν πολυμαθείαν. Περὶ τὰ 82 ἔτη τῆς ἡλικίας του, πολυάριθμον καὶ ἐκλεκτὸν ἀκροατήριον προσελκύει κατὰ τὰς διαλέξεις

του. Περιφρονῶν τοὺς μύθους τοῦ Ρωμικικοῦ Ἱερατείου ἐγένετο ὁ ἐνθερμος ἀπόστολος τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, ἐκείνης ἣν ὁ Χριστὸς καὶ οἱ μαθηταὶ του ἐννοοῦν. Ἑλληνιστὴς διακεκριμένος ὁ ἀββᾶς Alta, μετέφρασε τὸν Ἅγιον Παῦλον ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ κειμένου, διαφέροντος ἐκείνου, ὅπερ ἐξεδόθη ἐκ τῶν πιεστηρίων τοῦ Βυτικανοῦ. Τὸ τελευταῖον ἔργον του «Ὁ Χριστιανισμὸς τοῦ Χριστοῦ καὶ ὁ τῶν τοποτηρητῶν του» φανερώνει μίαν βυθιεῖαν φιλοσοφίαν καὶ μίαν αὐστηρὰν κριτικὴν τῆς στάσεως τῶν Παπῶν ἀπέναντι τῆς Χριστιανωσύνης. Ὁ συγγραφεὺς συμπεραίνει ὅτι ἀληθὴς πάπας εἶνε ἐκεῖνος, ὅστις κατευθύνει τὸν Χριστιανισμὸν πρὸς τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ βίαν.

Ἄλλος συγγραφεὺς θεωρητικῆς ἀξίας, εἶνε ὁ δόκτωρ Λουκιανὸς (Graux). Τὰ τρία ἔργα του «Reincarné», «Hauté», «Inritié» βασίζονται ἐπὶ ἀσφαλῶν ἀποδείξεων τοῦ συνόλου πνευματικιστικῶν φαινομένων σοφῶς συνδεδεμένων καὶ ἐμφανιζομένων ὑπὸ τύπον ὑποτάσσοντα καθὲς πνεῦμα, τὸ ὅποσον ἀγαπᾷ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν πίστιν. Ἡ ἀνάγνωσις τῶν ἔργων αὐτῶν διανοίγει ὀρίζοντας ἀπεράντους εἰς μελέτην πάντοτε ἐπωφελεῖ, ὁδηγοῦσαν τὴν καρδίαν

καὶ τὸ πνεῦμα πρὸς τὸν ἀλτρουϊσμὸν καὶ τὴν ἀδελφότητα.

Νέα ἔργα ἐξεδόθησαν ἄρτι :

Ἡ «Μυστικὴ ἐπιστήμη» τοῦ Henri d'Urville, περὶ ἧς θὰ γράψωμεν εἰς τὰ προσεχῆ χρονικά.

«Ζῶντες καὶ νεκροὶ» τοῦ Henri Regnault.

«Ἡ γκαρσὸν» τοῦ Βίκτωρος Μαρκερίτ, ἡ ὁποῖα διήγειρε μεγάλην πολεμικὴν.

«Pitaluque» καὶ «Pierre de Lune» τοῦ Μαρκέλλου Μιλλέ, ἔργον πρωτότυπον μετρίοφρονος ποιητοῦ.

Ὁ Paul Brulat ἐπικυρεῖ τὴν ἀξίαν του εἰς τὸ ψυχολογικὸν μυθιστόρημα του «Ὁ ἀστὴρ τοῦ Ἰωσήφ».

Πολυάριθμοι εἶνε οἱ ποιηταί, οἱ ὅποιοι ἀξιοῦν εὐρυτέραν θέσιν εἰς τὰ γράμματα. Ἐξερχόμενοι ἐκ τοῦ σκιώφωτος ἐνθα μετριοφρονῶς κρύπτονται, θὰ δυνηθοῦν νὰ ἐκχύσουν πνευματικούς θησαυρούς, τοὺς μόνους ἀληθινούς παράγοντας πάσης προόδου καὶ πάσης ἐξελίξεως.

ARY RENÉ-D' YVERMONT

Directeur d' «Isis».

ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

Ἡ Ἑλληνικὴ τέχνη τιμᾶται ἐν Ἀμερικῇ, διὰ τῶν ἐκάστοτε ἐρχομένων Ἑλλήνων ἀντιπροσώπων αὐτῆς, ἀπὸ τε ἠθικῆς καὶ ὕλικῆς ἀπόψεως.

Ὁ κ. Ὀδυσσεὺς Λάππας ἔκαμε τὴν πρώτην ἐμφάνισίν του ἐν Ἀμερικῇ εἰς Σικάγον μετὰ τῆς πρώτης σοπρᾶνο Νόζα Ρέιτσα καὶ τοῦ συμπαθοῦς βαρυτόνου μακ κ. Νικολάου εἰς τὸ ἔργον τοῦ Puccini «The girl of the Golden west». Ὡς αὐτοὶ καὶ ἡθοποιοὶ ὁ κ. Λάππας ἔσχεν ἕνα ὑπέροχον θρίαμβον.

Περὶ τοῦ κ. Λάππα καὶ τῆς καλλιτεχνικῆς ἀξίας αὐτοῦ ἔχουσι γραφῇ πολλὰ ἀπὸ ὅλον σχεδὸν τὸν παγκόσμιον τύπον καὶ ἀπὸ εἰδικούς μεγάλης ἀξίας καὶ κύρους, καὶ ἰδίως ἀπὸ Ἀγγλοὺς καὶ Γάλλους. Οἱ «Times» τοῦ Λονδίνου ἔγραψαν ὅταν ὁ Λάππας κατὰ τὸ 1919 ἔπαιξεν εἰς τοὺς «Pagliacci» ὅτι ἀπέδωσε τὸν τελειότερον τύπον, μὴδὲ αὐτοῦ τοῦ Καροῦζο ἐξαιρουμένου.

Ἡ ἀμερικανικὴ ἐφημερὶς «The Chicago Daily News» ἔγραψεν ἤδη: Οἱ πνεύμονες τοῦ νεαροῦ ἑλλήνος ὑψίφωνου Λάππα φκίνεται πῶς εἶναι κατασκευασμένοι ἀπὸ χάλυβδα καὶ δὲν φοβοῦνται κοθόλου. Οἱ Σικαγιανοὶ δὲν μποροῦσαν νὰ εὗρουν κκατλληλότερον διὰ τὸν ρόλον τοῦ Dick Johnson».

Ὁ δεύτερος θρίαμβος τοῦ διαπρεποῦς καλλιτέχνου μας ἐγένε εἰς Νέα Νὺρκη εἰς τοὺς «Παληάτσους», «Λουίζαν» καὶ εἰς τὴν «Κόρην τῆς χρυσῆς Δύσεως» τοῦ Puccini. Οἱ τεχνοκρίται τῆς Νέας Ὑόρκης τὸν ἀποκαλοῦν διάδοχον τοῦ Καροῦζο. Ἡ ἐφημερὶς «The Globe» κρίνει ὡς ἐξῆς : «Ὡς Canio ὁ Ὀδυσσεὺς Λάππας μᾶς ἔδειξε ὅτι ἔχει μεγάλην δραματικὴν τέχνην. Τὴν μουσικὴν τὴν ἀπέδωκε θαυμασίως καὶ ἐπευφημήθη ὑπερβολικῶς». Τὸ «Morning Telegram» κρίνει : «Ἡ νεότης τοῦ κ. Ὁδ. Λάππα προσέδωκε εἰς τὸ ἔργον «Louise» ὡς Julien τὴν ἀπαράκλιτον ζωτικότητα ποῦ ἐχρειάζετο, διὰ νὰ δείξῃ ἄρ' ἐνὸς τὴν Τέχνην του καὶ καταστήσῃ τὸ ἔργον πραγματικόν. Ἡ φωνή του ἦτο τοιαύτη ὥστε νὰ μὴ ἐπισκιάζεται ἀπὸ τὴν ἀρχήστραν, αἱ δὲ ἐρωτικαὶ σκηναὶ δὲν ἀφῆκαν κανέναν ποῦ νὰ μὴ εὐχαριστήσουν.»

★

Εἰς τὸ Town hall ἐδόθη ἡ δευτέρα ἐπίσημος συναυλία τῆς Ἀττικῆς χορωδίας Νέας Ὑόρκης ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ τῆς μουσικῆς κ. Καμηλιέρη. Ὁ συμπαθὴς καλλιτέχνης ἐπέδειξε ἐξαιρετικὴν τέχνην ὡς διευθυντὴς καὶ ὡς συνθέτης. Ἡ ὑψίφωνος κ. Λουέλλα Μέλουις ἐτραγοῦδῃσε κατὰ τὴν μου-